

Jaume Matas.
Va ser elegit president del PP amb el suport de l'ultradreta anticatalanista del seu partit.

El PP balear cerca el seu futur

Jaume Matas va ser elegit, el dia 2 d'octubre proppassat, nou president del PP balear. Per primera vegada els conservadors tenen una direcció que ha perdut el poder i han de plantar cara a una legislatura difícil des de l'oposició.

Cap on anirà el Partit Popular, ara que és a l'oposició? Aquesta és la pregunta que tothom es fa. Fins ara, amb poc més d'un mes de període de sessions del Parlament i amb tres mesos des que van perdre tot el poder institucional important a les Balears, els conservadors encara no s'han fet a la idea d'on són exactament.

Doncs bé, aquesta serà la primera tasca del nou president del PP, Jaume Matas. Però com conduir un partit des de l'oposició, quan ha gaudit de tot el poder durant setze anys? Mirant de

vendre la idea que el retorn al poder és cosa de poc temps. En el discurs de final del congrés Matas va llançar el desafiament: en un any la nova direcció s'obriria totalment al partit, als votants i a la societat. La realitat que l'eufemisme "obrir" amaga és el desig que aquesta obertura signifiqui aconseguir el suport d'algun partit per trencar l'aïllament que encercla el PP des del 1993. Dit en unes altres paraules: Jaume Matas i la nova direcció del PP confien que, passades les eleccions generals (amb la victòria que consideren segura d'Az-

nar), estaran en condicions d'intensificar molt els atacs al govern d'Antich.

L'objectiu últim és que el Pacte de Progrés arribi, senzillament, a un punt de crisi interna de tal magnitud que, al PP, "no li toqui més remei" que presentar una moció de censura, previsiblement la tardor del 2000, suposant que aleshores ja hi haurà un possible aliat que els faci costat. I qui seria aquest aliat? No hi ha gaires dubtes de les esperances del PP. Els únics partits mallorquins presents al congrés del PP eren UM i el PSM.

Una part dels estratègics del PP impulsen una nova imatge més "nacionalista". Ja ho ha dit moltes vegades Jaume Matas, a les entrevistes d'abans i de després de ser elegit president: "Els interessos de les Balears passen per damunt dels del PP". D'una altra banda, la ponència política aprovada defineix les Balears com una "nacionalitat", quan aquest terme havia estat tradicionalment proscrit del llenguatge polític habitual del PP. És a dir, els destinataris de totes aquestes aclucades d'ull són els nacionalistes. I és natural, car, dels partits actualment al govern, només aquests, en una remota hipòtesi, podrien fer cas dels cants de sirena conservadors. Però tot això són anàlisis de realitats o simples expressions de desig?

D'entrada, cal dir que l'aïllament del PP és molt profund, i el congrés n'ha estat una mostra. Llunys "d'obrir-se" a noves idees, la realitat és que s'ha tancat sobre si mateix. Tant, que Matas ha hagut de pactar amb el sector més furiosament anticatalanista i exacerbament castellanista del seu partit. Destacats membres d'aquest sector d'ultradreta, com Joaquim Cotoner o Alberto Herran, han entrat en la nova executiva. Amb aquest llast és molt improbable que el tèoric impuls a l'acostament als nacionalistes pugui funcionar. És una paradoxa que mentre Jaume Matas fa contínues crides a la necessitat de centrar el PP, d'acord amb les consignes que li arriben de Madrid, hagi hagut de pactar amb el sector d'ultradreta. L'explicació és que ha estat l'única manera de desfer-se de l'odiat canyellisme. Efectivament, aquest sector, que presentà Joan Forcades (amic de Cañellas, ex-president de la Caixa de Balears, Sa Nostra, i ex-president del comitè electoral del PP) no va poder obtenir sinó un 15% dels vots, i ha quedat completament arraconat. Gabriel Cañellas ni tan sols assistí al congrés, i podria ser la primera mostra del seu allunyament del PP, que per ventura podria acabar amb la sortida del partit conser-

El PP dirigit per Jaume Matas confia que després de les generals sigui possible de fer una moció de censura a Antich.

vador. Atesa la previsible ofensiva canyellista en el congrés i amb la por de l'abstenció (que finalment va ser del 5%), Matas optà per acostar-se a l'ultradreta (que en el congrés anterior havia aconseguit el 20% dels vots). Per obtenir-ne el suport va haver de fer concessions importants: la presència de persones d'aquest sector a l'executiva i renúncies formals (en el discurs després de ser elegit president no va pronunciar cap vegada la paraula "centre" o "reformista", i va deixar de banda la qüestió lingüística) que auguren l'aïllament total, perquè amb el pacte amb l'ultradreta és impossible cap mena d'acostament amb els nacionalistes.

I és que aquesta estratègia de parar ponts a UM i PSM havia

sorgit del sector "partforanista" del PP, amb el batle de Sa Pobla, Jaume Font, al capdavant, el qual és conegut per la seva defensa aferrissada del català i d'una major reivindicació d'autogovern. Però la irrupció dels anticatalanistes deixa aquest sector "protonacionalista" en minoria i, aparentment, bastant fora de joc.

De la disputa sorda d'aquests dos grups, en poden derivar a termini mitjà conseqüències ara com ara inimaginables, sobretot si les quimèriques mocions de censura no es concreten mai, perquè no és imaginable que UM o PSM pactin amb el PP. El PSM, per òbvies raons ideològiques i polítiques, perquè està en un govern progressista i nacionalista. I UM, perquè, encara que no estigui al govern, li dóna suport i, sobretot, perquè des de la presidència del Consell pretén fer una política tendent a "robar" vots al PP, i per a això necessita que el PP es mantengui força temps allà on és, a l'oposició. UM aspira, per dir-ho amb paraules "aznarianes", a una "pluja fina" d'incorporacions de persones i bosses de vot, de la part forana, del PP a UM.

Així les coses, el PP sembla que no ha fet sinó començar la seva travessia del desert.

Gabriel Cañellas, fundador del PP balear i president del partit i del govern entre 1983 i 1995, ni tan sols assistí al congrés. Aquest fet dóna ales a les veus que parlen d'un Cañellas a prop de crear un nou partit.

Miquel Payeras